

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W GRĘBKOWIE ZA 2023.

Gminna Biblioteka Publiczna w Grębkowie jest samodzielną jednostką organizacyjną gminy wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury dnia 2 stycznia 2006 pod numerem 1.

Biblioteka działa na mocy ustawy o bibliotekach z dnia 27 czerwca 1997 roku, ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz statutu nadanego przez organizatora.

Na terenie gminy funkcjonuje GBP – Gminna Biblioteka Publiczna w Grębkowie oraz jej FB – Filia Biblioteczna w Kopciach. Dzień 31 grudnia 2023 jest dniem podsumowującym działalność bibliotek. W pierwszej kolejności placówki kontynuowały działania w zakresie: gromadzenia, opracowania, selekcji, przechowywania i udostępniania zbiorów. Jednostki podejmowały działania do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mające na celu promocję czytelnictwa i bibliotek oraz rozbudzenie zamiłowania do czytania. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom czytelników i użytkowników biblioteki na bieżąco wprowadzały zbiory do katalogu elektronicznego „Mateusz”. Oprócz elektronicznego wprowadzania zbiorów, jednostki prowadzą sukcesywną selekcję zbiorów.

Głównym celem naszej działalności jest promocja czytelnictwa jako atrakcyjnej formy spędzania wolnego czasu, zaspakajanie zróżnicowanych potrzeb czytelniczych ogółu społeczeństwa, upowszechnianie kultury. Dokładamy wszelkich starań, by czytelnicy i użytkownicy postrzegali bibliotekę jako miejsce przyjemne każdemu, niezależnie od wieku

ZBIORY BIBLIOTECZNE

Księgozbiór jest podstawowym czynnikiem warunkującym pracę w bibliotece. Posiadamy zbiory o charakterze uniwersalnym, beletrystykę polską i zagraniczną, literaturę dla dzieci, literaturę popularnonaukową przeznaczoną dla czytelników z różnych grup wiekowych oraz lektury szkolne i akademickie. Obok zbiorów tradycyjnych posiadamy zbiory regionalne. Gromadzenie zbiorów odbywa się poprzez zakup nowości wydawniczych, a także jako dar od czytelników. przy wyborze określonych tytułów bierzemy pod uwagę sugestie naszych czytelników. zakupu dokonujemy najczęściej w hurtowniach i księgarniach internetowych. Podstawowym źródłem wpływu zbiorów jest dotacja organizatora, od jej

wysokości uzależniona jest dotacja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W 2023 roku zakupiono: 800 woluminów, z czego 422 na kwotę 12.000 ze środków własnych, 378 pozycji na kwotę 12.000 zł. w ramach dotacji z Biblioteki Narodowej z Programu Rozwoju Czytelnictwa, natomiast 16 egzemplarzy na kwotę 334,69 otrzymano w darze (tab. 1,4,5).

Ogólny stan księgozbioru na dzień 31.12.2023 to 29847 woluminy (tab. 2). Oprócz zakupu książek w placówkach systematycznie dokonujemy selekcji księgozbioru. W roku 2023 ze zbiorów wycofano 927 woluminów na kwotę 12528,23 zł. jest to konieczne w celu aktualizacji i odnowienia zbiorów bibliotecznych poprzez usunięcie ze zbiorów książek zniszczonych, zaczytanych i zdezaktualizowanych (tab. nr.3), a także dużym czynnikiem jest mała powierzchnia użytkowa.

Tabela nr 1: Zakup i rodzaj wpływu książek i jego wartości stan na 31.12.2023 r.

Lp.		Zakup ze środków organizatora	Dofinansowanie ze środków MKiDN	Ubytki	Dary	Woluminy ogółem wpływy	Wartość księgozbioru ogółem
			Priorytet 1				
1	GBP Grębków	324	284	428	6	614	18214.69
2	FB Kopcie	98	94	499	10	202	6.120
3	Ogółem	422	378	927	16	816	24334.69

Tabela nr 2: Struktura księgozbioru GBP i FB ogółem stan na 31.12.2023 r.

Nazwa Biblioteki	Literatura dla dorosłych	Literatura dla dzieci	Literatura popularnonaukowa	Ogółem woluminów
GBP Grębków	5225	8556	7159	20940
FB Kopcie	4128	2595	2063	8786
Ogółem	9353	11151	9222	29726

Tabela nr 3: Struktura ubytków GBP i FB z 2023 r.

Nazwa biblioteki	Kwota	Ilość ubytków ogółem	Literatura piękna	Literatura dla dzieci	Literatura popularnonaukowa
GBP Grębków	8944,29	428	384	39	5
Filia Kopcie	3583.94	499	428	44	27
Ogółem	12528.23	927	812	83	32

Tabela nr 4: Dotacja MKiDN na zakup nowości wydawniczych stan na 31.12.2023r.

Nazwa biblioteki	Kwota	Ilość zakupu woluminów	Literatura piękna	Literatura dla dzieci	Literatura popularnonaukowa
GBP Grębków	9.000	284	160	90	34
FB Kopcie	3.000	94	81	11	2
Ogółem	12.000	378	241	101	36

Tabela nr 5: Zakup książek od organizatora stan na 31.12.2023 r.

Nazwa biblioteki	Kwota	Ilość zakupu woluminów	Literatura piękna	Literatura dla dzieci	Literatura popularnonaukowa
GBP Grębków	9.000	324	192	109	23
FB Kopcie	3.000	98	69	22	7
Ogółem	12.000	422	286	131	30

CZYTELNICTWO, WYPOŻYCZENIA I UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

W roku 2023 biblioteki ogółem zarejestrowały 792 czytelników - dokładną analizę przedstawiają tabele nr. 5 i 6. Zbiory udostępniono w dwóch formach na miejscu oraz wypożyczenia na zewnątrz. W 2023 roku na zewnątrz wypożyczono 9387 książek i 354 czasopism, w czytelni udostępniono 97 woluminów i 337 czasopism. Bibliotekę odwiedziło 5014 czytelników, a w czytelniach zarejestrowano 1964 odwiedzin. Dokładną analizę przedstawia tabela nr. 6, 7, 8 i 9. Uzupełnienie zbiorów stanowią czasopisma, prasa bieżąca i regionalna. Bezpłatnie otrzymaliśmy w 2023 roku „Wieś Mazowiecką”, „Kronikę Mazowiecką”, „Mazowsze serce Polski”, „Głos Węgrowsa”, „Mariawitę”, „Chidusz”. W 2023 zrezygnowano z części prenumeraty kolorowych czasopism ze względów finansowych.

Tabela nr 6 : Struktura czytelników według wieku stan na 31.12.2023r.

Czytelnicy	GBP Grębków	FB Kopcie	Ogółem
do lat 5	62	3	65
6 – 12 lat	193	37	230
13 – 15 lat	61	19	80
16 – 19 lat	42	5	47
20 – 24 lat	34	3	37
25 – 44 lat	132	19	151
45 – 60 lat	80	13	93
powyżej 60 lat	62	27	89
Ogółem	666	126	792

Tabela nr 7: Struktura czytelników według zajęcia stan na 31.12.2023r.

Czytelnicy	GBP Grębków	FB Kopcie	Ogółem
Osoby uczące się	352	63	415
Osoby pracujące	197	34	231
Pozostałe	117	29	146
Ogółem	666	126	792

Tabela nr 8: Struktura wypożyczeń książek i czasopism na zewnątrz stan na 31.12.2023r.

Biblioteki	Literatura piękna	Literatura dla dzieci	Literatura popularnonaukowa	Czasopisma	Ogółem
GBP Grębków	3073	3182	836	283	7374
FB Kopcie	1358	875	63	71	2367
Ogółem	4431	4057	899	354	9741

Tabela nr 9: Udostępnienie zbiorów na miejscu i odwiedziny stan na 31.12.2023 r.

Biblioteki	Udostępnienie na miejscu			Odwiedziny
	Książki	Czasopisma nieoprawne	Ogółem	Czytelnia
GBP Grębków	64	288	352	1510
FB Kopcie	33	49	82	136
Ogółem	97	337	434	1646

KOMPUTERYZACJA I DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA

Biblioteki posiada łącznie 8 komputerów, do dyspozycji użytkowników są 4 stanowiska z dostępem do Internetu, możliwością drukowania i kopiowania. W 2023 roku z dostępu do Internetu skorzystało 329 osoby. GBP wraz z FB pracuje w systemie bibliotecznym MATEUSZ. System pozwala na objęcie komputeryzacją wszystkich procesów bibliotecznych: gromadzenia, opracowania i wypożyczania. Czytelnicy GBP są zarejestrowani w systemie MATEUSZ od 2017 roku, mogą korzystać z systemu bez konieczności poprawnej rejestracji. Do elektronicznego katalogu GBP wprowadzono 100% zbiorów, do FB wprowadzono 95%, zbiory biblioteczne są widoczne w Mazowieckim Systemie Bibliotekarzy, na stronie GBP znajduje się katalog on-line. Strona internetowa GBP oraz konta na portalu społecznościowym GBP i FB są źródłem informacji o działaniach bibliotek, jej zbiorach, nowościach i wydarzeniach.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO-OŚWIATOWA

Coraz łatwiejszy dostęp do informacji i wiedzy poprzez dostęp do internetu oraz zmieniające się potrzeby użytkowników wywierają wpływ na funkcjonowanie bibliotek. GBP w Grębkowie wraz z FB w Kopciach stara się zaspokajać potrzeby użytkowników. Przez ograniczenia ekonomiczne i lokalowe, nie zawsze jest to w pełni możliwe, mimo to staramy się aby nasze placówki były przyjazne dla mieszkańców Gminy. W Bibliotekach można realizować swoje zainteresowania, twórczo spędzać wolny czas, zdobyć wiedzę oraz korzystać z różnych form rozrywki. Proponujemy niestandardowe działania mające na celu upowszechnianie i promowanie czytelnictwa.

Oprócz udostępniania księgozbioru, zaspokajania potrzeb czytelniczych, informacyjnych społeczności lokalnej, biblioteki prowadzą działalność kulturalno – oświatową dla dzieci, młodzieży i dorosłych. W ofercie bibliotek znajdują się propozycje o charakterze cyklicznym jak: „Bal Przebierańców”, „Ferie bez Nudy”, „Cała Polska Czyta Dzieciom”, „Dzień Dziecka”, „Warsztaty kreatywności”, „Noc Bibliotek”, „Marsz Nordic Walking”, „Mikołajki”, „Światowy Dzień Pluszowego Misia”, „Narodowe Święto Niepodległości”. GBP w Grębkowie od 2012 roku prowadzi Klub Seniora, który zrzesza 30 osób. W swoich działaniach preferujemy formy, które w najciekawszy sposób promują książki i czytelnictwo: „Mała Książka Wielki Człowiek”, „Głośne Czytanie”.

Należą do nich:

Wystawy książkowe:

Celem wystaw książkowych jest wyeksponowanie szczególnie godnych polecenia książek poprzez umieszczenie ich na stoisku wystawowym. Gminna Biblioteka Publiczna organizuje szereg wystaw. Ponadto biblioteka organizuje wystawy poświęcone różnym wydarzeniom.

Wycieczki i lekcje biblioteczne:

Wycieczki i lekcje biblioteczne mają na celu wstępne zapoznanie uczniów ze zbiorami i usługami bibliotecznymi. Dotyczy to głównie dzieci młodszych. Każdego roku bibliotekę odwiedzają maluchy z przedszkola i szkoły podstawowej. Wycieczki uczniów klas początkowych szkoły podstawowej mają szczególne znaczenie gdyż dzieci rozpoczynające naukę w większości nie zetknęły się jeszcze z biblioteką. Wycieczki są doskonałą okazją do zintegrowania dzieci z książką i czytaniem.

Czytanie dzieciom:

Biblioteka bierze czynny udział w akcji "Cała Polska Czyta Dzieciom". Bibliotekarze podczas spotkań z najmłodszymi czytają książki tradycyjnie oraz w formie teatryku Kamishibai.

Spotkania autorskie:

Spotkania autorskie są najbardziej znanym wariantem formy spotkaniowej organizowanym przez biblioteki. GBP w 2023 roku odbyły się spotkania z Zofią Paczorską i Ewą Szadyn. Brak funduszy jest czynnikiem ograniczającym tego typu działania.

Konkursy:

Przez cały rok w bibliotekach organizowane są konkursy, zarówno konkursy typowe czytelnicze, plastyczne, okolicznościowe z określonej wiedzy, jak i konkursy nie obejmujące swoją tematyką wiedzy czytelniczej.

Klub Seniora:

W 2023 roku Seniorzy z Klubu Seniora w Grębkowie spotkali się 27 razy. Działalność Klubu to przede wszystkim rozpoznanie potrzeb i rozwijanie zainteresowań poprzez organizację różnorodnych zajęć spędzania wolnego czasu. O terminach i zagadnieniach spotkań, które odbywały się co dwa tygodnie, członkowie powiadamiani byli poprzez terminarz spotkań, informacje przygotowane dla każdego seniora oraz zaproszenia na stronie i portalu społecznościowym. W 2023 roku działalność klubu skupiła się na organizacji wykładów, warsztatów, wycieczek, wspólnych wyjazdów do teatru i tak w 2023 odbyło się 8 wykładów, 9 zajęć warsztatowych, 2 spotkania autorskie oraz 5 wycieczek wyjazdowych. Działalność Klubu Seniora opiera się na współpracy z Urzędem Gminy, GOPS, ZGK, GBP. W 2023 roku na działalność klubu pozyskano środki w kwocie 4200,00. Klub dostał 2000,00 między innymi na zrealizowanie warsztatów kreatywności w ramach realizacji projektu „Bony dla Seniorów II” z Radomskiego Centrum Przedsiębiorczości. Zadanie zostało dofinansowane ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego. W ramach pakietów edukacyjnych odbyły się również spotkania z zakresu żywienia i zmian klimatycznych, zadanie również zrealizowane ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego za pośrednictwem Radomskiego Centrum Przedsiębiorczości. 1200,00 to pozyskane środki na warsztaty z Urzędu Gminy oraz 1000,00 to wkład GOPSu na utrzymanie klubu.

Marsz Nordic Walking

W Kopciach FB i Stowarzyszenie „Grębkowianie” po raz VII zorganizowała Marsz Nordic Walking. Jest to doskonała forma rekreacji, która od lat jest promowana przez Stowarzyszenie i FB. Wydarzenie skupia zarówno osoby

dorośle jak i dzieci. Jest ono organizowane pod honorowym patronatem Wójta Gminy. Całość zakończona dekoracją zawodników i wspólnym biesiadowaniem przy posiłkach przygotowanych przez Stowarzyszenie.

Współpraca ze środowiskiem:

Biblioteka od lat współpracuje ze środowiskiem lokalnym, działalność kulturalna prowadzona jest samodzielnie oraz we współpracy z innymi urzędami, instytucjami, stowarzyszeniami, szkołami, redakcjami prasy lokalnej. Służy ona różnym celom, a głównie integracji środowiska lokalnego. Biblioteki stale współpracują z placówkami edukacyjnymi z terenu gminy, stowarzyszeniami: Jawor z MOW w Jaworku, OSP, parafie, „Grębkowianie”, Stadnina koni Ewy Szadyn, GKRPA, ZGK, GOPS, Powiat Węgrowski. Działania realizowane wspólnie lub we współpracy:

- Szkoły Podstawowe z terenu gminy (Grębków, Kopcie, Trzebucza) lekcje biblioteczne, wycieczki, warsztaty, konkursy.
- Urząd Gminy – współpraca przy organizacji- warsztatów kreatywności, Święta Narodowego, Klubu Seniora
- Jawor i MOW w Jaworku – pomoc przy organizacji - warsztatów dla seniorów, Święta Narodowego, zajęcia z okazji - Światowy Dzień Pluszowego Misia, Mikołajki, współpraca przy organizacji obchodów Powstania Styczniowego
- OSP Gałki – współpraca przy organizacji festynu rodzinnego
- Stowarzyszenie : „Grębkowianie” – współpraca FB przy organizacji Marszu Nordic Walking, warsztatów dla dzieci i Nocy Bibliotek.
- Komenda Policji Węgrów, ZUS – przy organizacji zajęć dla seniorów.
- GOPS – współpraca przy prowadzeniu Klubu Seniora.
- Starostwo Powiatowe – współpraca przy organizacji- wsparcie działań kulturalno-oświatowych.
- Parafia Grębków – współpraca przy organizacji - Ferii bez Nudy, Dnia Dziecka, Mikołajek.

Tabela nr 10: Zestawienie form działalności kulturalno-oświatowej

Lp.	Nazwa imprezy	GBP Grębków		FB Kopcie	
		Ilość	Frekwencja	Ilość	Frekwencja
1.	Galeria fotografii i inne wystawy, wystawki i gazetki	10	czytelnicy odwiedzający/ internet	3	czytelnicy odwiedzający/ internet
2.	Spotkania autorskie	2	39	0	0
3.	Konkursy	14	248	5	63

4.	Imprezy okolicznościowe	4	283	1	76
5.	Bal Przebierańców	1	137	1	11
6.	„Cała Polska czyta dzieciom”	1	89	1	9
7.	Wycieczki, głośne czytanie, czytanie na polanie	10	241	6	49
8.	Ferie bez Nudy	2	134	1	16
9.	Lekcje biblioteczne	9	142	3	18
10.	Klub Seniora	27	497	-	-
11.	Noc Bibliotek	1	17	1	32
12.	Tydzień Bibliotek	7	140	1	9
13.	Warsztaty dla dzieci	10	138	3	41
14.	Warsztaty dla dorosłych	9	162	1	27
15.	„Mała książka – wielki człowiek”	1	85	1	4
16.	Mikołajki	2	160	1	42
17.	Dzień Misia	1	22	-	-
18.	Nordic Walking	-	-	1	99

WARUNKI LOKALOWE

Powierzchnia GBP to 65 m² z 14 miejscami dla użytkowników, FB zajmuje powierzchnię 50 m² z 10 miejscami dla użytkowników. GBP korzysta z Sali Klubu Seniora, Świetlicy OSP i Sali katechetycznej, a FB z świetlicy wiejskiej, gdy organizowane są większe wydarzenia i imprezy czytelnicze.

KADRA BIBLIOTECZNA

W 2023 roku w GBP na stanowiskach bibliotekarskich zatrudnione były trzy osoby. Ponadto w niepełnym wymiarze czasu pracy zatrudniona jest księgowa. Bibliotekarze stale starają się podnosić swoje kwalifikacje zawodowe, jednak ze względu na ograniczone możliwości finansowe najczęstszą formą jest udział w bezpłatnych szkoleniach.

W 2023 bibliotekarze wzięli udział w 4 szkoleniach.

POZABUDŻETOWE ŹRÓDŁA POZYSKANIA ŚRODKÓW NA DZIAŁALNOŚĆ BIEŻĄCĄ , SPONSORING, PROJEKTY, PROGRAMY . 2023

1. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 – dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025
- zakup książek – biblioteka otrzymała 12.000,00
2. Wsparcie rzeczowe: Starostwo Powiatowe w Węgrowie, GKRPA, darczyńcy
3. Uczestnictwo wraz z Instytutem Książki w akcji czytelniczej przeznaczonej dla dzieci pt. „Mała Książka Wielki Człowiek” – GBP w akcji uczestniczy od 4 lat.
4. ACADEMICA – Centralna Wypożyczalnia Międzybiblioteczna Publikacji Naukowych. Biblioteka przystąpiła do projektu finansowego przez UE z EUROPEJSKIEGO Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacja Gospodarcza. Program jest pilotowany przez Bibliotekę Narodową. W GBP uruchomiono terminal system CWPN, na którym czytelnicy mogą korzystać z publikacji cyfrowych. System ACADEMICA oferuje: pełnotekstowe przeszukiwanie setek tysięcy współczesnych publikacji, naukowych artykułów, podręczników i skryptów – szczególnie przydatne dla uczniów i studentów.
5. Środki pozyskane od sponsorów – 3250,00

Analiza porównawcza Gminnej Biblioteki Publicznej
w Grębkowie za 2023r.

I. Podstawowe dane liczbowe	31.12.2022	31.12.2023
1. Stan księgozbioru w woluminach	29847	29726
a) Grębków	20754	20940
b) Kopcie	9083	8786
2. Wpływy księgozbioru /zakup/dary	890	816
a) Grębków	655	614
b) Kopcie	235	202
3. Ubyło woluminów	450	927
a) Grębków	450	428
b) Kopcie	0	499
4. Liczba książek zakupionych	863	800
a) Grębków	638	608
b) Kopcie	225	192
5. Liczba czytelników	824	792
a) Grębków	688	666
b) Kopcie	136	126
6. Liczba wypożyczeń książek w woluminach	9151	9387
a) Grębków	7004	7374
b) Kopcie	2147	2296
7. Liczba odwiedzin czytelnicznych	4924	5014
a) Grębków	3676	3593
b) Kopcie	1248	1421
8. Liczba tytułów czasopism nie oprawnych		
a) Grębków	14	10
b) Kopcie	8	5
	6	9
9. Liczba wypożyczeń czasopism na zewnątrz	1198	354
a) Grębków	905	283
b) Kopcie	293	71

I. Podstawowe dane liczbowe	31.12.2022	31.12.2023
10. Liczba wypożyczeń czasopism na miejscu	843	337
a) Grębków	776	288
b) Kopcie	67	49
11. Liczba wypożyczonych książek w woluminach na miejscu	118	130
a) Grębków	90	97
b) Kopcie	28	33
12. Liczba czytelników odwiedzających czytelnię	608	459
a) Grębków	487	323
b) Kopcie	121	136
13. Liczba udzielonych informacji	75	78
a) Grębków	43	49
b) Kopcie	32	29
14. Wartość zakupionego księgozbioru	24.000	24.000
a) Grębków	18.020	18.000
b) Kopcie	5.980	6.000
15. Liczba osób korzystających z Internetu	504	329
a) Grębków	495	315
b) Kopcie	9	14